

عفاف و حجاب در آئینه قرآن

حجاب و عفاف یکی از احکام مسلم دین اسلام است که اصل آن از ضروریات است و بر این اساس، حجاب و عفاف پدیده مذهبی - ارزشی مهمی در تعالیم اسلامی است و اشاعه و تعمیق آن نیازمند آموزش‌های بنیادین و مداوم در خانواده، مدرسه، دانشگاه و اجتماع است.

حجاب و عفاف یکی از احکام مسلم دین اسلام است که اصل آن از ضروریات است و بر این اساس، حجاب و عفاف پدیده مذهبی - ارزشی مهمی در تعالیم اسلامی است و اشاعه و تعمیق آن نیازمند آموزش‌های بنیادین و مداوم در خانواده، مدرسه، دانشگاه و اجتماع است.

به گزارش خبرگزاری فارس از تبریز، بیست و یکم تیرماه سالروز قیام مردم مشهد علیه کشف حجاب به عنوان روز عفاف و حجاب نامگذاری شده و از این رو این روز بهانه را بهانه قرار دادیم تا اینکه به علل کم‌رنگ شدن ارزش حجاب و عفاف در جامعه بپردازیم و در ادامه به جایگاه و اهمیت این مسئله را در آموزه‌های دینی بررسی کنیم.

با این وجود به عقیده کارشناسان و تحلیلگران این حوزه حجاب از مسائل ضروری و غیرقابل انکار دین اسلام است که با عقاید و باورهای مسلمانان در ارتباط است اما امروزه حجاب و عفاف تبدیل به یک مسئله سیاسی و فرهنگی شده است. از سویی سردمداران استکبار جهانی به خوبی فهمیده اند که حجاب سد راه آنهاست، بنابر این مسئله را تنها راه ضربه زدن به کشورهای اسلامی از جمله ایران مطرح می‌کنند و بنابراین رواج بدحجابی و بی‌حجابی در این کشورها را در دستور کار خود قرار داده اند.

در هر حال با گذشت نزدیک 40 سال از انقلاب اسلامی ایران، مسئله حجاب و عفاف در کشورمان این روزها از جایگاه خوبی بر خوردار بوده و به نظر می‌رسد برای رسیدن به جایگاه واقعی حجاب و نهادینه شدن آن نیاز به هم‌سویی و وحدت عمل موسسات و دستگاه‌ها و به خصوص رسانه و مراکز آموزشی است تا با تبیین مبانی و هدف حجاب و عفاف به این مهم دست یابند، باید زنان جامعه دریابند که تنها راه پویایی و مشارکت زنان در جامعه استفاده از حجاب اسلامی است.

بنابراین به اعتقاد بسیاری از کارشناسان دینی، بررسی‌ها نشان می‌دهد که مسئله بی‌حجابی در حال تبدیل شدن به یک بحران است و هر روز شاهد پیش‌رفت این ویروس فرهنگی در جامعه، هستیم.

در این راستا به نظر می‌آید، پیاده کردن آموزه‌های دینی و عینی کردن دستورالعمل‌ها؛ های شریعت، وظیفه آحاد جامعه است. در فرهنگ اسلام، محور اصلاحات، فرهنگ‌سازی است، از این رو با فعالیت‌های آموزشی، فرهنگی و تبلیغی می‌توان فضای اجتماعی جامعه را به سمتی هدایت کرد که افراد به صورت طبیعی و خودجوش به رعایت عفاف و حجاب رغبت نمایند.

از این رو، شناخت ابزارهای مناسب و شیوه‌ها و قالب‌های مؤثر و کارآمد، از گام‌های نخست برای نهادینه‌سازی و گسترش باورهای دینی است، از این رو برای تحقق رعایت حجاب و پوشش اسلامی، توجه به آموزه‌های دینی از جمله قرآن، آیات و روایات ائمه اطهار (ع) بیش از گذشته ضروری به نظر می‌رسد.

با این حال نباید فراموش کرد، آغاز و پیدایش حجاب و پوشش را باید در دوران زندگی آدم و حوا جستجو کرد که در آیه 22 سوره اعراف (قَدْ كَانَهُمَا يُعْرَوٰر قَلَمًا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَّرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَمَا الشَّجَرَةِ وَأَقُلُّ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِينٌ) نیز به اهمیت این موضوع پرداخته شده است که متاسفانه با گذر زمان آن جایگاه واقعی، هویت و ماهیت خود را از دست داده است.

حال سؤالی که در این خصوص مطرح می‌شود، این است که آیا در حال حاضر در جهان اسلام ما چیزی با عنوان «حجاب و عفاف» داریم؟ اگر داریم چرا تا این میزان دچار ضعف شده است؟

در واقع قرآن کریم وقتی درباره حجاب سخن می‌گوید؛ تاکید بر این دارد که حجاب عبارت است از احترام گذاردن و حرمت قائل شدن برای زن که نامحرمان او را از دید و جنبه حیوانی ننگرد و این حرمت را مخصوص زنان مسلمان دانسته، از این رو نظر کردن به زنان غیرمسلمان را بدون قصد تباهی جایز می‌داند و علت آن این است که زنان غیرمسلمان از این

حرمت بی بهره اند.

به عبارت دیگر قرآن کریم وقتی مسئله لزوم حجاب را بازگو می کند، علت و فلسفه ضرورت حجاب را چنین بیان می فرماید: «ذلک أدنی آن یَعْرِفَنَّ قَلَا یُؤذین» (احزاب، آیه 59) «برای اینکه شناخته نشوند و مورد اذیت واقع نگردند»، چرا که آنان تجسم حرمت و عفاف جامعه هستند و حرمت دارند.

با این وجود، در حال حاضر در جامعه ما بسیاری افراد هستند که مغرضانه یا ناآگاهانه به طرق مختلف فرهنگ بدحجابی و برهنگی را ترویج و تبلیغ می کنند. به دیگر سخن از آنجایی که حجاب و عفاف از جمله عوامل مهم امنیت زنان، حفظ خانواده، پرهیز از روابط نادرست، تکریم زن، ایجاد فرزند حلال و از هم نپاشیدن کانون خانواده هاست و حتی در جامعه اسلامی برای حفظ ارزش های والای انسانی برای زنان تعریف شده اما متأسفانه این روزها کمتر توسط برخی دختران و زنان مورد توجه قرار می گیرد.

نگارنده: موسی کاظم زاده